

Liturgie vierde vastenzondag (B)

(14 maart 2021)

Kruisteken en Openingswoord

Pr.: Laten wij hier bijeen zijn, in de schaduw van het kruis: in de naam van + de Vader, de Zoon en de heilige Geest. Amen.

De veertigdagentijd is een uitgelezen tijd om even halt te houden, om het dwingend ritme van leven en geleefd worden te doorbreken, om vraagtekens te plaatsen bij wat 'de normale gang van zaken' heet. Uitgelezen tijd om weer op zoek te gaan naar de zin en de betekenis van ons bezig zijn, om weer grond onder de voeten te krijgen, vaste dragende grond, die ons gaan en staan stevigheid verschaft. Om weer energie te putten uit Gods visioen: een goede schepping, een wereld van vrede, mensen die op elkaar kunnen rekenen omdat ze respect hebben voor al wie mens is. Uitgelezen tijd om echt te leven, misschien wel: te her-leven, naar Pasen toe. En ook daarna. Uitgelezen tijd om te beseffen dat wij, in onze jachtige oppervlakkigheid, zoveel wat waarde heeft ongezien zijn voorbij gelopen. Uitgelezen tijd om ons op de borst te kloppen en God berouwvol om ontferming te bidden.

Gebed om ontferming

Pr.: Jezus vertelt ons van zijn Vader die onvoorwaardelijk van ons houdt. Onvoorwaardelijk, doch niet vrijblijvend. Ons met God verbonden weten, is kiezen voor een levenshouding van gerechtigheid. Laten we ons doordringen met Gods liefde die ons steeds weer nieuwe kansen geeft.

- Gij zijt Gij, Godheid, barmhartigheid, lankmoedig; overvloeiend van vriendschap en trouw. Heer ontferm U.
- U draagt ons onze zonden niet na. U zult geen kwaad met kwaad vergelden. Groter dan onze zonden zijt Gij. Christus ontferm U.
- Zoals een man voor zijn kinderen barmhartig is, Zijt U voor ons een barmhartige vader. U kent ons toch. Heer ontferm U.

Pr.: God, moge uw bevrijdende Boodschap van solidariteit ons zodanig raken dat ons handelen een nieuwe wereld doet ontstaan van vrede en rechtvaardigheid voor elke mens. Amen.

Openingsgebed

Pr.: Heer, onze God, beziel ons met uw Geest van dienstbaarheid en respect voor al wat goed is op deze aarde, voor alle mensen in deze wereld. Maak ons daarom nederig en vindingrijk in het doen van uw liefde. Geef ons vertrouwen in de mens, in de Geest die waait waar Hij wil, in de toekomst die onze opdracht is. Gij, die een God van mensen zijt, Gij, die de God van onze toekomst zijt. Amen.

Eerste Lezing (2 Kron 36, 14-16. 19-23)

In die dagen maakten ook al de voornaamste priesters en het volk zich herhaaldelijk schuldig aan de gruweldaden der heidenen en ontheiligden de tempel van Jeruzalem die aan de Heer gewijd was.

En de Heer, de God van hun voorvaderen, stuurde al maar gezanten naar hun toe, want Hij had medelijden met zijn volk en met zijn woning. Maar zij verachtten Gods gezanten, spotten met hun boodschap en maakten zich vrolijk over de profeten zodat tenslotte de toorn des Heren wel genadeloos moest losbarsten over het volk.

De koning der Chaldeeën liet de tempel in brand steken en de muur van Jeruzalem afbreken en alle paleizen liet hij plat branden zodat alle kostbaarheden verloren gingen. Allen die aan het zwaard ontkomen waren, liet hij in ballingschap wegvoeren naar Babel waar zij hem en zijn zonen als slaven moesten dienen tot het Perzische rijk aan de macht kwam. Zo ging de voorspelling in vervulling die de Heer bij monde van Jeremia gedaan had: 'Zolang het land zijn sabbatjaren niet vergoed gekregen heeft zal het braak blijven liggen: zeventig jaar lang.' In het eerste regeringsjaar van Cyrus, de koning van Perzië, ging de voorspelling in vervulling die de Heer bij monde van Jeremia gedaan had: de Heer wekte de geest op van Cyrus, de koning van Perzië. Deze liet in heel zijn koninkrijk de volgende boodschap afkondigen en ook schriftelijk verspreiden: 'Zo spreekt Cyrus, de koning van Perzië: De Heer, de God des Hemels, heeft mij alle koninkrijken der aarde geschonken. Hij heeft mij opgedragen voor Hem te Jeruzalem in Juda een tempel te bouwen: laten allen onder u die tot het volk des Heren behoren onder de hoede van de Heer, hun God, terugkeren naar Jeruzalem.'

Evangelie (Joh 3, 14-21)

In die tijd sprak Jezus tot Nikodemus: 'De Mensenzoon moet omhoog worden geheven zoals Mozes eens de slang omhoog hief in de woestijn, opdat eenieder die gelooft in Hem eeuwig leven zal hebben. Zozeer immers heeft God de wereld lief gehad dat Hij zijn eniggeboren Zoon heeft gegeven, opdat alwie in Hem gelooft niet verloren zal gaan maar eeuwig leven zal hebben. God heeft zijn Zoon niet naar de wereld gezonden om de wereld te oordelen, maar opdat de wereld door Hem zou worden gered. Wie in Hem gelooft wordt niet geoordeeld, maar wie niet gelooft is al veroordeeld, omdat hij niet heeft geloofd in de Naam van de eniggeboren Zoon Gods. Hierin bestaat het oordeel: het licht is in de wereld gekomen, maar de mensen beminden de duisternis meer dan het licht, omdat hun daden slecht waren. Ieder die slecht handelt heeft afschuw van het licht en gaat niet naar het licht toe, uit vrees dat zijn werken openbaar gemaakt worden. Maar wie de waarheid doet gaat naar het licht, opdat van zijn daden moge blijken dat zij in God zijn gedaan.'

Homilie

Nicodemus zit met veel vragen. Maar bang als hij is, durft hij er niet mee voor de dag te komen. Daarom dat nachtelijk gesprek met Jezus. We waren er getuige van in het evangelie. En misschien herkennen we ons ook wel in die twijfelende Nicodemus. We zitten ook met vragen, heel veel vragen over onze wereld, onze tijd. Wat is er toch aan het gebeuren in onze wereld?

De ontmoeting van Nicodemus mondt uit in een getuigenis van Jezus. 'De mensenzoon moet omhoog geheven worden'. Het kruis van Jezus is hét symbool geworden van alle lijden. Maar datzelfde kruis is ook teken van hoop geworden. Het kruis van Jezus, dat als een mislukking wordt ervaren, wordt teken van een nieuw begin, een doorbraak.

Dat vraagt wat uitleg. Het is makkelijker om Pasen te zien als een lentefeest, waar de natuur herleeft en de zon zijn milde stralen laat schijnen. Liever dan stil te staan bij het kruis van Jezus. Het kruis, het lijden in de wereld blijft een gruwel, voor elkeen die het meemaakt in zijn leven. En toch is er hoop, en toch is er licht! Voor zij die opkijken naar die man aan het kruis, die één en al liefde was voor mensen, tot het uiterste. Naar Jezus die zelfs in de diepste duisternis, godverlaten en alleen, zich vastklampte aan het vertrouwen in de Vader van het leven. 'Vader, in uw handen beveel ik mijn geest'. De dood kreeg niet het laatste woord.

Het zal ons moeite kosten, al de jaren die ons gegeven zijn, om dit te geloven. Maar de weken die komen zullen we er bij stil staan. We willen dat Licht laten schijnen op ons kleine bestaan en op de grote wereldgeschiedenis met zijn ups en downs.

Misschien komt er ruimte vrij voor een bestaan in verbondenheid. Verbindingen herstellen - met jezelf, de anderen, dé Andere – daar gaat het om in de vasten. Dat is vasten beleven: iets doen voor God én voor zijn mensen. Verbondenheid alle kansen geven. Zo gaat ons breken en delen van het brood in deze viering, verder in het leven van elke dag.

Nicodemus is dat nachtelijke gesprek met Jezus nooit vergeten. We zien hem terug opduiken in het evangelie als Jezus gestorven is. Hij heeft zijn twijfel afgelegd en helpt om Jezus' lichaam te verzorgen. Het nachtelijke gesprek met zijn twijfel en angst is voorbij. In de gekruisigde Christus heeft hij gezien dat er maar één weg is uit de ontredde, uit de angst en twijfel: de weg van het licht, de weg van Jezus zelf.

Marc Verwaeren, *pastoor-deken*

Voorbeden

Pr.: Liefdevolle God, tot U bidden wij:

- Bidden we voor zwartkijkers en doemdenkers .Dat ze vertrouwen opdoen en leren geloven in het licht en het leven. *Laten wij bidden...*
- Bidden we voor sukkelaars en tobbede mensen. Dat ze in hun beproeving blijven geloven in betere tijden. *Laten wij bidden...*
- Bidden we voor hen die zoeken naar echt leven en geluk. Dat ze op hun zoektocht licht ontdekken in het evangelie. *Laten wij bidden...*
- Bidden we voor mensen die van elkaar houden, het voor elkaar opnemen en elkaars zorgen delen, dat steeds meer mensen uw liefde tot stand brengen in deze wereld. *Laten wij bidden...*
- Bidden we voor mensen die het goede willen doen voor elkaar, die met elkaar durven overleggen en samen zoeken hoe ze welzijn kunnen worden voor anderen, dat ze ervaren hoe U God licht wordt in onze wereld. *Laten wij bidden...*

Pr.: God, U die er bent, altijd. Aanhoor ons gebed en wees ons genadig. Hier, dit uur en alle dagen van deze vastentijd. Amen

Gebed over de gaven

Pr.: Goede God, opkijkend naar het kruis van Jezus, bidden wij, dat de tekens van breken en delen, van brood en van wijn, ons inspireren om Jezus na te volgen die zei: "Doe dit tot mijn gedachtenis". Zo wilt Gij ons leven schenken. Doe ons hongeren en dorsten naar gerechtigheid en vrede in de geest van Jezus, uw Zoon en onze Heer. Amen.

Onze Vader

Richten wij ons, als broeders en zusters met elkaar verbonden, tot onze God van Liefde met de woorden die Jezus ons heeft voorgezegd: **Onze Vader...**

Vredewens

Pr.: God van liefde, zoals een moeder haar kinderen loslaat en toch bijeenhoudt, zo brengt ook Gij ons samen tot uw éne volk dat Gij omgeeft met tederheid en zorgzame liefde. Wees voelbaar in ons midden aanwezig, overtuig ons van de zachte kracht van uw vrede opdat wij op onze beurt uw vrede voor elkaar voelbaar en beleefbaar zouden maken. Die zachte kracht van Gods vrede zij altijd met u.

Uitnodiging tot de communie

Pr.: Maak ons tot mensen, Heer, die als zusters en broeders het brood van deze wereld delen en elkaar, in woord en daad, tot zegen zijn. Sterk ons door uw voorbeeld: uw lichaam, uw leven, gebroken en gedeeld tot voedsel voor ons allen.
Heer, ik ben niet waardig...

Bezinning na de communie

De woestijn intrekken was in die tijd de enige manier om zich te kunnen terugtrekken uit de familie en uit de dorpsclan. De ruwe rotsmassa's opzoeken waar geen mens je achterna komt en onderduiken in een overlevingsavontuur, maar overweldigd worden door de stilte en de betovering proeven van de oneindigheid. De woestijn intrekken is zichzelf ontdekken in de adem op en neer, in ruisende gedachten van nergens en overal, in het intens luisteren naar Gods woorden die voedzamer zijn dan brood. En zo te weten komen: ik ben zijn evenbeeld, zijn zoon, zijn dochter, zijn teergeliefde. 'Ja' zeggen tegen God met een 'ja' dat als een donder de hele woestijn vult en uitdeint naar alle steden en dorpen van zijn land.
"Bekeert u, want de tijd is rijp, God is nabij."

Slotgebed

Goede Vader, houden van is het belangrijkste op aarde. Jezus gaf het goede voorbeeld, maar toch volgen velen zijn voorbeeld niet. In deze vasten willen wij wel zijn voorbeeld volgen en ons bekeren tot zijn Geest. Help ons elke dag aan uw liefde te denken. Maak ons moedig om er alle dagen voor open te staan. Dan zullen ook wij veranderen en doen zoals Jezus deed: lichtgevend voorbeeld zijn van Gods liefde voor mensen, altijd opnieuw. Amen.

Zending en zegen

Moge de wereld van morgen herbergzamer zijn dan de wereld van vandaag, meer van vrede vervuld dan gisteren, meer opgestaan uit armoede en onrecht. Moge Hij ons daartoe zegenen die wij Vader van alle volkeren noemen, die in Jezus zijn verwachtingen jegens ons uitsprak, en die door zijn bezielende Geest ons in licht en liefde doet leven. In de naam van + de Vader, zijn Zoon en de heilige Geest. Amen.